

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

Лариса КЛОЧКО

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 25 Методика навчання української літератури

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма

Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мова навчання

українська

Погоджено науково-методичною
комісією

факультету іноземної та слов'янської
філології

«29» серпня 2025 року

Голова Наталія ГРОМОВА

Суми 2025

Розробники:

Громова Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Семеног Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор.

Кириленко Надія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Вікторія ГЕРМАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Освітній рівень – бакалавр	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
		3-й, 4-й	3-й, 4-й
		Семестр	
6-й, 7-й		6-й, 7-й	
Лекції			
14/16 год.			
Практичні, семінарські			
18/20 год.			
Лабораторні			
Самостійна робота			
56/54 год.			
Консультації:			
2/ год.			
Загальна кількість годин – 180			Вид контролю: іспит

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Робоча програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література) підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література). Курс є обов'язковим для підготовки майбутніх учителів української мови і літератури та спрямований на формування методичної компетентності майбутнього фахівця.

Мета вивчення навчальної дисципліни – опрацювати форми, методи і прийоми вивчення різних видів програмового матеріалу на уроках української літератури, методику аналізу художнього твору; сприяти формуванню у загальних та фахових компетентностей, у т.ч. медіаосвітньої компетентності, академічної культури.

Унікальність дисципліни «Методика навчання української літератури» полягає в тому, що вона поєднує науково-теоретичні знання про літературу з практичними навичками педагогічної діяльності, формуючи професійнопедагогічну компетентність майбутнього вчителя-словесника на основі вивчення кращих здобутків українського та європейського досвіду, дидактичної спадщини методистів, учителів з метою ефективної організації педагогічної діяльності та викладання української літератури у основній школі.

Регіональний аспект. На лекціях і практичних заняттях опрацьовуємо досвід учителів-методистів Сум і Сумщини (А.Баєва, Н.Соларьова, С.Гончаренко, О. Зарецька, О.Кузьменко, Н.Шеденко, Т. Панченко та ін.).

Завдання навчальної дисципліни:

- здійснити аналіз актуальних проблем української літературної освіти;
- формувати у студентів: фахово-методичні уміння: проєктувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчальнометодичне забезпечення), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом у середній школі з урахуванням педагогічних інновацій, знань про індивідуально-вікові особливості молоді; здатність до ефективної та компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори); вести позакласну роботу з предмета.
- виконувати дослідницький/медіаосвітній проєкт з актуальних проблем літературної освіти на засадах академічної доброчесності;
- організовувати освітній процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на формування культуромовних особистостей учнів;
- виховувати у студентів відповідальне ставлення до майбутньої професії, прагнення до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення, уміння

працювати з фаховими джерелами, медіаджерелами; втілювати нові методичні ідеї у практику навчання предмета, застосовувати педагогічні інновації.

Академічна доброчесність.

У процесі навчання студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності і діяти згідно з Кодексом академічної доброчесності СумДПУ імені А. С. Макаренка (2019 р.).

Відповідно до Кодексу Академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка учасники освітнього процесу повинні: діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно виконувати навчальні завдання; коректно посилаючись на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

(«Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», що ухвалене рішенням вченої ради університету протокол № 12 від 18 червня 2020 року

https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechennya_ad_2866f.pdf

Вивчення дисципліни спрямоване на формування компетентностей:

2. Передумови для вивчення дисципліни

Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: «Вступ до літературознавства», «Українська література», «Методика навчання української мови», «Педагогіка», «Психологія», «Основи наукових досліджень».

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	ІК	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2 ЗК 3 ЗК 4 ЗК 5 ЗК 6 ЗК 7 ЗК 8 ЗК 9	<p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, здатність розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини.</p> <p>ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення суспільної мети.</p> <p>ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати державну мову у професійній діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в галузі професійної діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p> <p>ЗК 9. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.</p>
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1 ПК 2 ПК 3 ПК 4 ПК 6 ПК 9 ПК 10 ПК 11 ПК 12 ПК 13 ПК 14	<p>ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно комунікативні уміння та навички учнів, використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p> <p>ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему у теоретичних знань та практичних умінь з української мови, української літератури, зарубіжної літератури та методики їх навчання в ході вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання відповідно до</p>

		<p>обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p> <p>ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p> <p>ПК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.</p> <p>ПК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>ПК 9. Проєктувальна компетентність як здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ПК 10. Прогностична компетентність як здатність: прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес.</p> <p>ПК 11. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності; здатність організовувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів.</p>
--	--	---

		<p>ПК 12. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; аналізувати результати навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.</p> <p>ПК 13. Здатність до навчання впродовж життя як здатність: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики.</p> <p>ПК 14. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.</p>
Програмні результати навчання		
Знання	<p>ПРЗ 1 ПРЗ 2 ПРЗ 3 ПРЗ 4 ПРЗ 5 ПРЗ 6 ПРЗ 7 ПРЗ 8 ПРЗ 9 ПРЗ 11</p>	<p>ПРЗ 1. Знати психолого-педагогічні засади теорії навчання, концептуальні основи шкільної освіти в галузях українського та зарубіжного мовознавства, літературознавства, цілі і завдання навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти (на рівні основної школи); наукові основи шкільних курсів української мови, української літератури, англійської мови.</p> <p>ПРЗ 2. Знати мовні норми, стилі української літературної мови, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРЗ 3. Знати провідні тенденції розвитку літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української та зарубіжної класики й сучасності у взаємозв'язках з українською та світовою культурою.</p> <p>ПРЗ 4. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки та методики навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури, традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання.</p> <p>ПРЗ 5. Знати й розуміти зміст ключових компетентностей, наскрізні уміння здобувачів освіти,</p>

		<p>визначені державними стандартами освіти; знати й розуміти вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, рівні сформованості їхніх компетентностей.</p> <p>ПРЗ 6. Знати та аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; форми організації освітнього процесу; види і форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти, вимоги, форми й види професійного розвитку вчителя.</p> <p>ПРЗ 7. Знати загальні питання методики та зміст модельних навчальних програм з української мови, української літератури, зарубіжної літератури; знати методику вивчення основних розділів шкільних курсів української мови, української літератури, зарубіжної літератури в основній школі в умовах впровадження концепції Нова українська школа; знати види, форми, методики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, відстеження їх прогресу в навчанні.</p> <p>ПРЗ 8. Знати інформаційно-цифрові технології для супроводу освітнього процесу, цифрові середовища та цифрові ресурси, доцільні прийоми їх використання під час навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури, правила безпеки у цифровому середовищі.</p> <p>ПРЗ 9. Знати вікові та індивідуальні особливості учнів, ознаки погіршення їх психоемоційного стану, принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу; вимоги та інструменти забезпечення інклюзивного навчання.</p> <p>ПРЗ 11. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності, правила використання об'єктів авторського права на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів доброчесної поведінки як в академічній спільноті, так і подальшій педагогічній діяльності.</p>
Уміння	<p>ПРУ 1</p> <p>ПРУ 2</p> <p>ПРУ 3</p> <p>ПРУ 4</p> <p>ПРУ 5</p> <p>ПРУ 6</p> <p>ПРУ 7</p> <p>ПРУ 8</p> <p>ПРУ 9</p>	<p>ПРУ 1. Уміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів в ході планування, організації та здійснення навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти (на рівні основної школи), зокрема в інклюзивному освітньому середовищі.</p> <p>ПРУ 2. Уміти демонструвати та застосовувати знання з української мови, української літератури, зарубіжної</p>

<p>ПРУ 10 ПРУ 11 ПРУ 12 ПРУ 13</p>	<p>літератури (на рівні основної школи) для формулювання та вирішення завдань різних рівнів складності в умовах впровадження концепції Нова українська школа.</p> <p>ПРУ 3. Уміти пояснювати особливості розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури, специфіку розвитку літературного процесу в Україні в культурному контексті; зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; аналізувати твори української та зарубіжної класики й сучасності у взаємозв'язках з українською та світовою культурою; порівнювати мовні й літературні факти, явища, узагальнювати, визначати їхні подібності й відмінності, фахово оперувати українознавчими поняттями.</p> <p>ПРУ 4. Уміти використовувати різні методи, форми і засоби навчання учнів з української мови, української літератури, зарубіжної літератури; формувати у здобувачів освіти здатність до взаєморозуміння / міжособистісної взаємодії, враховуючи вікові психологічні особливості у процесі навчання.</p> <p>ПРУ 5. Уміти доцільно підбирати, адаптувати та використовувати традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання, форми організації навчальних занять, форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів в умовах впровадження концепції Нова українська школа.</p> <p>ПРУ 6. Уміти оцінювати проблемну ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення шляхів їх вирішення; використовувати та вдосконалювати методики навчання конкретних тем з української мови, української літератури, зарубіжної літератури в закладах середньої освіти (на рівні основної школи); сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності в умовах впровадження концепції Нова українська школа.</p> <p>ПРУ 7. Уміти організовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог, проектувати і проводити уроки різних типів (у тому числі інтегровані) з української мови, української літератури, зарубіжної літератури в основній школі з урахуванням специфіки навчальних цілей, контингенту учнів в умовах впровадження концепції Нова українська школа.</p> <p>ПРУ 8. Обирати, вдосконалювати, створювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і</p>
--	--

		<p>дидактичне забезпечення освітнього процесу; знаходити, переусвідомлювати, доповнювати з різних джерел теоретичні відомості щодо особливостей змістових ліній шкільних курсів, грамотно структурувати і подавати відповідний навчальний матеріал з української мови, української літератури, зарубіжної літератури, доцільно використовувати інформаційно-цифрові технології для підтримки навчально-пізнавального процесу.</p> <p>ПРУ 9. Уміти доцільно використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень учнів, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання в умовах впровадження концепції «Нова українська школа», відстежувати прогрес учнів у навчанні.</p> <p>ПРУ 10. Уміти формувати й підтримувати інтерес учнів, належний рівень їх мотивації до навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури в умовах впровадження концепції Нова українська школа, формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.</p> <p>ПРУ 11. Уміти ефективно планувати, організовувати різні види позакласної роботи з української мови та літератури, зарубіжної літератури; застосовувати різноманітні підходи підготовки учнів до участі в конкурсах з предмету (на рівні основної школи).</p> <p>ПРУ 12. Уміти відшуковувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, критично оцінювати, систематизувати, узагальнювати; готувати доповіді, презентації, брати участь у дискусії.</p> <p>ПРУ 13. Уміти використовувати іноземну мову в практичній діяльності.</p>
Комунікація	ПРК 1 ПРК 2 ПРК 3	<p>ПРК 1. Володіти основами професійної мовленнєвої культури при навчанні української мови, української літератури, зарубіжної літератури.</p> <p>ПРК 2. Здатність ефективно комунікувати, використовуючи вербальні та невербальні прийоми впливу на учнів, для досягнення навчальних цілей, організовувати ефективну комунікацію, взаємодію та рефлексію учнів у процесі навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури.</p> <p>ПРК 3. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної взаємодії в команді у професійному колективі та з представниками інших професійних груп та батьками; здатність займати лідерську позицію в ході співпраці у команді, вести</p>

		діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних проблем, базуючись на принципах етики вчителя.
Автономія і відповідальність	ПРА 1 ПРА 2 ПРА 3	<p>ПРА 1. Мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя та принципів академічної доброчесності.</p> <p>ПРА 2. Бути готовим організовувати освітній процес, ґрунтуючись на основних нормативно-правових актах, санітарно-гігієнічних правилах і рекомендаціях зі здоров'язбереження молоді; відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ПРА 3. Здатність продовжувати навчання протягом життя зі значним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті неперервної фахової підготовки, використовуючи способи збереження як фізичного так і психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню.</p>

Навчальна дисципліна сприяє формуванню соціальних навичок – міжособистісного спілкування, критичного мислення, комунікації.

Методи навчання: проблемний, дослідницький, діалогічний, проблемнопошуковий, методи активного та інтерактивного навчання, у т.ч. змішаного, офлайн та онлайн-навчання на різних платформах; доповідь, дискусія, есе, робота в малих групах, рольові дидактичні ігри, мікровикладання, рефлексія діяльності та саморефлексія, самонавчання, навчання на основі досліджень, через практику в закладах загальної середньої освіти.

Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань (авторські конспекти занять, проєкти, презентації досвіду вчителя), екзамен.

ОП передбачено написання та захист курсової роботи з методики навчання української мови або української літератури.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС в СумДПУ імені

А. С. Макаренка. Застосовується накопичувальна 100-бальна система, що передбачає оцінювання компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: творчі роботи, презентації, проекти, реферати, контрольні роботи, поточний, підсумковий контроль.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент/ка також повинен/на

знати:

- концептуальні напрямки та перспективи розвитку літературної освіти в Україні;
- проблеми та перспективи розвитку методики української літератури; - методику проведення основних типів уроків літератури (засвоєння нових знань; формування умінь і навичок; застосування умінь і навичок; узагальнення та систематизації знань; підсумковий та комбінований); методику проведення дистанційних уроків з української літератури;
- шляхи аналізу художнього твору на уроках літератури;
- різноманітність форм і прийомів організації самостійної роботи учнів на уроках літератури;
- критерії оцінювання знань, умінь і навичок учнів із літератури
- різні форми контролю знань і вмінь учнів.

вміти:

- працювати з методичною, нормативно-правовою, програмною документацією;
- сформулювати проблему, визначати мету і завдання дослідження;
- виявляти і використовувати міжпредметні зв'язки;
- орієнтуватися в науково-методичних працях, у довідковій, енциклопедичній літературі;
- володіти ключовими навиками проведення уроків з української літератури;
- готувати методичне забезпечення для проведення різних видів занять та діагностики знань учнів;

- планувати, організовувати, контролювати, аналізувати результати навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
90-100	<p>Знання: студент на високому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, правильно і точно визначає мету і завдання літературної освіти, реалізовує на високому рівні виховний потенціал уроку літератури, критично і творчо застосовує науковометодичні публікації, аналізує навчально-методичні посібники для вчителя-словесника, знає і характеризує різні типології уроків літератури, пропонує раціональну структуру уроку літератури, вміє правильно визначати навчальну, виховну та розвивальну мету уроку літератури.</p> <p>Уміння: студент на високому рівні моделює фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, застосовує доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, пропонує доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, демонструє обраний шлях аналізу твору в контексті уроку, пропонує доцільні приклади застосування активних, інтерактивних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, залучаючи ефективні форми роботи, здійснює ґрунтовний аналіз відвіданого уроку літератури, залучає раціональні форми зацікавлення учнів особистістю письменника, може ознайомити із досвідом кращих вчителів міста, області, пропонує форми роботи, спрямовані на розвиток здатності учнів творчо сприймати прочитане, висловлює власну думку про прочитаний текст художнього твору.</p>

82-89	<p>Знання: студент на високому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, правильно визначає мету і завдання літературної освіти, реалізовує на високому рівні виховний потенціал уроку літератури, критично застосовує науково-методичні публікації, критично аналізує навчально-методичні посібники для вчителя- словесника, знає і характеризує різні типології уроків літератури, пропонує раціональну структуру уроку літератури, вміє правильно визначати навчальну, виховну та розвивальну мету уроку літератури.</p> <p>Уміння: студент на високому рівні моделює в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, застосовує доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, може пропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, демонструє обраний шлях аналізу твору в контексті уроку, пропонує доцільні приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, залучаючи ефективні форми роботи, здійснює ґрунтовний аналіз відвіданого уроку літератури, припускаючись окремих неточностей, залучає раціональні форми зацікавлення учнів особистістю письменника, може ознайомити присутніх із досвідом кращих вчителів міста, області, пропонує форми роботи, спрямовані на розвиток здатності учнів творчо сприймати прочитане, висловлює власну думку про прочитаний текст художнього твору.</p>
74-81	<p>Знання: студент на достатньому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, правильно визначає мету і завдання літературної освіти, може реалізовувати виховний потенціал уроку літератури, характеризує науково-методичні публікації, аналізує навчально-методичні посібники для вчителя-словесника, характеризує різні типології уроків літератури, правильно визначає навчальну, виховну та розвивальну мету уроку літератури.</p>

	<p>Уміння: студент на достатньому рівні моделює фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, застосовує доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, пропонує доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, демонструє обраний шлях аналізу твору в контексті уроку, допускаючи незначні помилки та самостійно їх виправляючи, пропонує доцільні приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, здійснює ґрунтовний аналіз відвіданого уроку літератури, припускаючись окремих неточностей, залучає раціональні форми зацікавлення учнів особистістю письменника, може ознайомити присутніх із досвідом кращих вчителів міста, області.</p>
64-73	<p>Знання: студент на достатньому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, може визначити мету і завдання літературної освіти, допускаючи неточності в їх формулюванні, враховує виховний потенціал уроку літератури, побіжно характеризує науково-методичні публікації, ознайомлений, але з певними труднощами використовує на практиці.</p> <p>Уміння: студент на достатньому рівні моделює в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не застосовуючи доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, може пропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, допускаючи незначні помилки та самостійно їх виправляючи, пропонує окремі приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, може передати зміст відвіданого уроку української літератури, припускаючись окремих неточностей.</p>

60-63	<p>Знання: студент на низькому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, називає мету і завдання літературної освіти, допускаючи неточності в їх формулюванні, може використовувати інформаційнокомп'ютерні технології в навчальному процесі з літератури, не враховуючи виховний потенціал уроку літератури, необізнаний із науково-методичними публікаціями.</p> <p>Уміння: студент на низькому рівні моделює в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не застосовуючи доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, не може запропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, допускає суттєві помилки, може запропонувати окремі приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, може скласти конспект позакласного заходу з літератури, може передати зміст відвіданого уроку української літератури, припускаючись суттєвих недоліків під час його аналізу.</p>
35-59	<p>Знання: студент не володіє знаннями шкільного курсу української літератури, може визначити мету і завдання уроку літератури, допускаючи неточності у формулюванні, не вміє використовувати інформаційнокомп'ютерні технології в навчальному процесі з літератури, не враховує виховний потенціал уроку літератури, необізнаний із науково-методичними публікаціями, не називає навчально-методичні посібники для вчителя-словесника.</p> <p>Уміння: студент не може моделювати фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не може запропонувати доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, не може запропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, може запропонувати окремі приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, не вміє скласти конспект позакласного заходу з літератури, не</p>

	може передати зміст відвіданого уроку української літератури.
1-34	<p>Знання: студент не володіє знаннями шкільного курсу української літератури, не визначає мету і завдання уроку літератури, не вміє використовувати інформаційно-комп'ютерні технології в навчальному процесі з літератури, не враховує виховний потенціал уроку літератури, необізнаний із науково-методичними публікаціями, не називає навчально-методичні посібники для вчителя-словесника.</p> <p>Уміння: студент не може моделювати в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не може запропонувати доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, не може запропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, не може запропонувати.</p>

Розподіл балів

Поточний контроль					Разом	Підсумк. екз	Загальна сума
РОЗДІЛ 1 (3 курс)	РОЗДІЛ 2 (3 курс)	РОЗДІЛ 3 (4 курс)	РОЗДІЛ 4 (4курс)				
Тема 1.1. Тема 1.2. Тема 1.3. Тема 1.4. Тема 1.5. Тема 1.6.	Тема 2.1. Тема 2.2. Тема 2.3. Тема 2.4.	Тема 3.1. Тема 3.2. Тема 3.3. Тема 3.4. Тема 3.5.	Тема 4.1 Тема 4.2.	Консульт. К/Р	40+ 25+ 10= 75	25	100
Поточний контроль							
14 б.	10 б.	12 б.	4 б.				
Контроль самостійної роботи					25		
7	6	6	6	10			
				10	10		

* За бажанням здобувача з попереднім консультуванням з викладачем можуть враховуватися результати навчання у неформальній освіті (відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А. С. Макаренка). Розподіл балів за види робіт:

- участь у конференції (різних рівнів) – 3 бали,
- написання й опублікування статті – 7 балів,
- участь/призове місце у творчих конкурсах: обласних – 8/10 балів; усеукраїнських – 12/14. □ участь/призове місце у всеукраїнському конкурсі наукових робіт – 15/18 балів.
- проходження онлайн-курсів – 5 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобом діагностики результатів навчання та методом демонстрування результатів навчання є екзамен.

Методами оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти є: поточний контроль, моделювання фрагментів уроків, контрольна робота.

6. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

РОЗДІЛ 1. Науково-методичні засади шкільного курсу та уроку української літератури.

РОЗДІЛ 2. Основні теоретико-методичні засади уроку української літератури.

РОЗДІЛ 3. Робота з текстом на уроках української літератури.

РОЗДІЛ 4. Цифрові сервіси та онлайн-інструменти на уроках української літератури.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ТА УРОКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 1.1. Методика навчання української літератури як наука і навчальна дисципліна. Проблематика курсу в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» (2016), Законів України «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2018), Державного стандарту базової середньої освіти (2020), Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024). Академічна доброчесність учасників освітнього процесу.

Тема 1. 2. Історія розвитку методики викладання української літератури. Значення методичної діяльності Т. Бугайко, В.Сухомлинського для теорії і практики шкільного викладання літератури. Видатні українські методисти кінця ХХ століття Б. Степанишин, Є. Пасічник, Н. Волошина. Дослідження сучасних учених-методистів як один із напрямів модернізації літературної освіти.

Тема 1.3. Українська література як навчальний предмет. Культурологічна змістова лінія сучасного уроку літератури. Літературознавча концепція уроку літератури.

Тема 1.4. Учитель-словесник і його професійні якості. Основні критерії ефективності роботи вчителя літератури, його найважливіші якості і професійні вміння. Проблеми педагогічного спілкування учителя й учня на уроках літератури. Методична робота вчителя-словесника. Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури. Кабінет української літератури та його різновиди. Самоосвіта вчителя української літератури.

Тема 1.5. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм з української літератури. Нормативне і навчально-методичне забезпечення

викладання навчального предмета. Зміст, принципи і побудова програм з української літератури в 5-6 та 7-9 класах. Календарно-тематичне планування уроків.

Принципи побудови чинних підручників. Системний підхід до навчання української літератури.

Тема 1.6. Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури. Компетентнісна спрямованість навчання української літератури.

РОЗДІЛ 2 ОСНОВНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УРОКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 2.1. Навчання української літератури у складних умовах: плануємо гнучкі заняття із застосуванням гнучких методів і прийомів

Сучасний урок літератури. Філософсько-освітні передумови сучасного уроку української літератури. Психолого-педагогічні засади сучасного уроку української літератури. Планування роботи вчителя української літератури: календарно-тематичний та поурочний плани. Форми проведення і види уроків.

Тема 2.2. Методи і форми навчання. Поняття про методи і прийоми навчання. Основні класифікації методів навчання літератури. Інтерактивне навчання.

Залежність вибору методів, прийомів, засобів, видів і форм роботи учнів на уроках української літератури від матеріалу уроку, вікової, психологічної і наукової підготовки учнів та конкретної мети.

Проблемність у навчанні. Літературні навчальні завдання

Тема 2.3. Методика вивчення теорії літератури в школі. Історичний коментар при вивченні літератури в цих класах (знайомство з епохою, в яку жив і творив письменник, із часом написання твору та ін.). **Тема 2.4. Уроки літератури рідного краю.**

Позакласна робота з літератури. Форми позакласної роботи з літератури. Методи і прийоми вивчення літератури на факультативних заняттях.

РОЗДІЛ 3 РОБОТА З ТЕКСТОМ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 3.1. Методика вивчення сучасного художнього твору. Основні етапи роботи над твором. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору і його види. Принципи та шляхи аналізу художнього твору. Аналіз образу-персонажа.

Методика діалогічного прочитання художнього тексту.

Тема 3.2. Вивчення біографії письменника. Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Форми і методи вивчення біографії письменника.

Шкільне літературознавство. Опрацювання літературної критики. Засвоєння теоретико-літературних відомостей. Вивчення індивідуального стилю письменника.

Тема 3.3. Різноманітність форм і методів вивчення фольклору. Зв'язок уроків вивчення фольклорних жанрів із позакласною роботою (збирання фольклору, проведення фольклорних свят тощо). Жанри епічних творів, уведених до шкільних програм 5-9-х класів.

Тема 3.4. Проблема вивчення драматичних творів на уроках української літератури. Різноманітність прийомів аналізу драматичного твору (коментоване читання, читання за ролями, створення мізансцен).

Тема 3.5. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури. Усне і писемне мовлення читачів. Учнівські письмові роботи.

РОЗДІЛ 4 ЦИФРОВІ СЕРВІСИ ТА ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 4.1. Сервіси для створення «хмаринок слів» (Word It Out, Word Cloud Generation, Word Art, AnswerGarden тощо), ментальних мап (XMind, FreeMind, iMindMap, MindJet Mindmanager, Edrow Mind Map, Visual Mind тощо), інтерактивних плакатів (Thinglink, Glogster EDU, H5P тощо), коміксів (Bitstrips, Canva, Write Comics, Pixton, StoryboardThat) тощо. створення чатів або постерів у додатках Canva PlayBuzz, Miro, Jamboard; здійснення віртуальних мандрівок у музеї; аналіз фото, документів, пізнавальних текстів, розміщених на віртуальних дошках Jamboard, Padlet; участь в онлайн-опитуваннях, тестуваннях, змодельованих за допомогою Google Forms, Online Test Pad, Poll everywhere тощо.

Тема 4.2. Навчання української літератури у вимірах медіаграмотності.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	пр	кон	ср		лек	пр	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ТА УРОКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ										
Тема 1.1. Методика навчання української літератури як наука і навчальна дисципліна.	9	2	2		5					
Тема 1.2. Історія розвитку методики викладання української літератури.	9	2	2		5					
Тема 1.3. Українська література як навчальний предмет.	10	2	2		6					
Тема 1.4. Учителсьловесник і його професійні якості.	6				6					
Тема 1.5. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм з української літератури. Підручники з української літератури.	9	2	2		5					
Тема 1.6. Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури.	8		2		6					
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ЛІТЕРАТУРИ										
Тема 2.1. Сучасний урок літератури	10	2	2		6					
Тема 2.2. Методи і форми навчання.	10	2	2		6					
Тема 2.3. Методика вивчення теорії літератури в школі.	9	2	2		5					
Тема 2.4. Уроки літератури рідного краю.	8		2		6					

РОЗДІЛ 3.
РОБОТА З ТЕКСТОМ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 3.1. Методика вивчення сучасного художнього твору.	16	4	4		8					
Тема 3.2. Вивчення біографії письменника.	11	2	2		7					
Тема 3.3. Різноманітність форм і методів вивчення фольклору. Жанри епічних творів	12	2	2		8					
Тема 3.4. Проблема вивчення драматичних творів на уроках української літератури.	12	2	2		8					
Тема 3.5. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури.	11	2	2		7					

РОЗДІЛ 4.
ЦИФРОВІ СЕРВІСИ ТА ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ НА УРОКАХ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 4.1. Цифрові сервіси та онлайн-інструменти на уроках української літератури	14	2	4		8					
Тема 4.2. Навчання української літератури у вимірах медіаграмотності.	12	2	2		8					
Контрольна робота	2		2							
Консультація до іспиту				2						
Усього за курс	180	30	38	2	110					

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Методика навчання української літератури як наука і навчальна дисципліна.	2	
2	Тема 1.2. Історія розвитку методики викладання української літератури.	2	
3	Тема 1.3. Українська література як навчальний предмет.	2	
4	Тема 1.5. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм з української літератури. Підручники з української літератури.	2	
5	Тема 2.1. Сучасний урок літератури	2	
6	Тема 2.2. Методи і форми навчання.	2	
7	Тема 2.3. Методика вивчення теорії літератури в школі.	2	
8	Тема 3.1. Методика вивчення сучасного художнього твору.	4	
9	Тема 3.2. Вивчення біографії письменника.	2	
10	Тема 3.3. Різноманітність форм і методів вивчення фольклору. Жанри епічних творів	2	
11	Тема 3.4. Проблема вивчення драматичних творів на уроках української літератури.	2	
12	Тема 3.5. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури.	2	
13	Тема 4.1. Цифрові сервіси та онлайн-інструменти на уроках української літератури	2	
14	Тема 4.2. Навчання української літератури у вимірах медіаграмотності.	2	
	Усього	30	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Методика навчання української літератури як наука і навчальна дисципліна.	2	
2.	Історія розвитку методики викладання української літератури.	2	
3.	Українська література як навчальний предмет.	2	
4.	Учитель-словесник і його професійні якості.	2	
5.	Структура змісту і принципи побудови навчальних програм з української літератури. Підручники з української літератури.	2	
6.	Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури.	2	
7.	Сучасний урок літератури	2	
8.	Методи і форми навчання на уроках української літератури	4	
9.	Методика вивчення теорії літератури в школі.	2	
10.	Уроки літератури рідного краю.	2	
11.	Методика вивчення сучасного художнього твору.	2	
12.	Вивчення біографії письменника.	2	
13.	Різноманітність форм і методів вивчення фольклору	2	
14.	Проблема вивчення драматичних творів на уроках української літератури.	2	

15.	Розвиток мовлення учнів на уроках літератури.	2	
16.	Цифрові сервіси та онлайн-інструменти на уроках української літератури	4	
17.	Навчання української літератури у вимірах медіаграмотності.	2	
18.	Контрольна робота		
	Усього	38	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>

Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoiserednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi>

Програма з української літератури для 5–9 класів За вимогами Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (2011)
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf>

Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

<https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovihklasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyiosviti>

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-6, 7-9 класів:

<https://osvita.ua/school/program/program-5-9/83182/>

Аналіз стану шкільної літературної освіти в умовах НУШ. Стратегії реалізації рішень виявлених проблем. <https://www.orioncentr.com.ua/metodychna-chitalna/242-school-literature-education-nus-ideas-vasyl-shulyar>

PISA: читацька грамотність / уклад. Т. С. Вакуленко, С. В. Ломакович, В. М. Терещенко. К. : УЦОЯО, 2017. 123 с.

Бабійчук Т. Сучасна українська література: імена, теми, інтерпретація // Українська мова і література в школах України. 2018. № 12. С. 21-28.

Бондаренко Юрій Загальна модель шкільного навчання української літератури : монографія. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 392 с

Білоус П.В. Вступ до літературознавства : навч. посіб. для самостійної роботи студента / П.В. Білоус, Г.Д. Левченко. К. : ВЦ «Академія», 2012. 364с.

Володимир Гладишев, Василь Шуляр БІБЛІОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ
<https://september.moippo.mk.ua/index.php/sept/article/view/183/171>

Градовський А. В. Українська палітра на європейському тлі: формування у майбутніх учителів-словесників навичок компаративного аналізу художнього твору / А. В. Градовський. Черкаси : [б. в.], 2011. 220 с.

Домінанти духовного світу українців : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2010. 300 с.

Жила С. Бачити художній твір як культурний універсум . Теорія і методика навчання української літератури: актуальні проблеми. Збірник наукових праць / Наук. ред. і упоряд. Логвіненко Н. К. : Педагогічна думка, 2015. С. 38-50.

Жила С. О. Теорія і практика вивчення української літератури у взаємозв'язках із різними видами мистецтв у старших класах загальноосвітньої школи : [монографія] / С. О. Жила. Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2004. 360 с.

Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури / О. О. Ісаєва. К. : Ленвіт, 2000. 184 с.

Куцевол О. Методика викладання української літератури (креативноінноваційна стратегія) : навчальний посібник. Київ : Освіта України, 2009. 464с.

<https://lib.iitta.gov.ua/705923/1/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF.pdf>

Лісовський А. Етюди з методики викладання літератури : навчальний посібник. Київ: Ленвіт, 2013. 105 с.

Літературне краєзнавство: Посібник для студентів-філологів, учителів і учнів шкіл: Вид. 2, доп. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2011.

Наєнко М. К. Історія українського літературознавства і критики : [навчальний посібник] К. : ВЦ «Академія», 2010. 520 с.

Методика викладання літератури : термінологічний словник / за ред. А. Ситченка. Київ : Видавничий Дім «ІнЮре», 2008. 132 с.

Наукові основи методики літератури : навчально-методичний посібник / за ред. Н. Волошиної. Київ : Ленвіт, 2002. 344 с.

Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Київ : Ленвіт, 2000. 384 с.

Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : А.С.К., 2005. 154 с.

Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : [наук.-метод. посіб.] / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за ред. О. І. Пометун. К. : Вид-во А. С. К., 2004. 192 с.

Пультер С. О., Лісовський А. М. Методика викладання української літератури в середній школі. Житомир: Полісся, 2000. 163 с

Пультер С. О. До питання наукових досліджень з історії розвитку методики викладання української літератури в середній школі.

<http://eprints.zu.edu.ua/10022/1/%D0%9F%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%80.pdf>

Сафарян С. І. Проблеми формування читацької компетенції школярів у світлі сучасного змісту шкільної літературної освіти . Всесвіт. л-ра в серед. навч. закл. України. 2008. № 10. С. 4–6.

Семенов О.М. Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах. Програма . К., Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. 58 с. (Рекомендовано Науково-методичним центром вищої освіти МОН України)

Семенов О. Педагогічна майстерність учителя-словесника в дослідницьких рефлексіях Ніли Волошиної [/ Українська література в загальноосвітній школі. - 2013. - № 9. - С. 2-4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ulvzsh_2013_9_2

Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. 404 с.

Семенов О.М., Вовк М.П., Дятленко Т.І, Громова Н.В. Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції та інновації: навч. посіб. Київ: Талком, 2021. 377 с.

Семенов О. Мовнокомунікативна особистість учителя й учня у художньо-педагогічному дискурсі. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 180 с.

Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми :

Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.

Ситченко А. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах : навчальний посібник для студентів-філологів. Київ: Ленвіт, 2011. 291 с.

Слижук О. Методика викладання української літератури: конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 138 с.

Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі : підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 312 с.

Уліщенко В. В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в школі : К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 398 с.

Філіпчук Г. Г. Націєтворчість освіти : Чернівці : Зелена Буковина, 2014. 400 с.

Шуляр В. Сучасний урок української літератури : монографія . Миколаїв : Іліон, 2014. 553 с.

Яценко Т. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина XX – початок XXI століття) : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2016. 360 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/705923/1/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF.pdf>

Наукові, науково-методичні праці Н.В. Громової, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни

1. Tkachuk, S., Hromova, N., Korostylov, H., Rogulska, O., & Bilozorov, O. (2025). Enfoques innovadores para la creación e implementación de un sistema de apoyo en red remota a la práctica pedagógica de estudiantes de Educación Superior. Revista Conrado, 21(103), e4336. Recuperado a partir de <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/4336> **WEB of Science**
2. Averina, K., Hromova, N., Hornostaieva, O., Kravchenko, H., Volosatikh, O., & Shamayeva, K. (2021). Development of professional competence of teachers in the system of continuing education. Laplage in Journal, 7(3), p.591-597 (Web of Science). <https://doi.org/10.24115/S2446-62202021731346p.591-597> **WEB of Science**
3. Громова Н.В. [Функціонально-семантичні особливості ономастичного простору в романі Софії Андрухович «Фелікс Австрія»](#). Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. 2023. № 4. 98 с. (категорія Б, Index Copernicus). <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/philology/issue/view/17>
- 4.

Громова Н., Герман В. Формування медіакультури майбутнього вчителя-словесника в циклі професійної підготовки *Педагогічні науки: теорія,*

історія, інноваційні технології: наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва.

Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. № 6(10). С. 49-63. https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=4866

5. Герман В., Громова Н., Кириленко Н. Формування цифрової компетентності студентів-філологів під час дистанційного навчання: застосування платформи LMS MOODLE. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. № 1-2 (135-136). С. 3-13. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

6. Громова Н.В. Фахова практика – невід’ємний компонент педагогічної майстерності майбутнього вчителя-словесника *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. № 2 (Index Copernicus). <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/%D0%93%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

7. Семенов О.М., Вовк М.П., Дятленко Т.І, Громова Н.В. Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції та інновації: навч. посіб. Київ: Талком, 2021. 377 с.

Наукові, науково-методичні праці Н.І. Кириленко, яка забезпечує викладання навальної дисципліни

1. Кириленко Н., Прокопенко М. Формування емоційно-етичної компетентності учнів середніх класів під час вивчення воєнної літератури. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2024, № 6 (140). С. 209-220.

<https://pedscience.sspu.edu.ua/wpcontent/uploads/2025/01/%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

2. Герман В., Громова Н., Кириленко Н. Формування цифрової компетентності студентів-філологів під час дистанційного навчання: застосування платформи LMS MOODLE. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. № 1-2 (135-136). С. 3-13. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wpcontent/uploads/2024/04/D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

3. The Formation of Infomedia Literacy of Students in a Media Tournament. Yachmenyk, M, Kharchenko, I., Semenog, O., **Kyrylenko N.**, Ostroha M.,

Bohoslavskyi, S., Semenikhina, O. 2023 46th ICT and Electronics Convention, MIPRO 2023 Proceedings, 2023, pp. 660-665 M. **(WoS)**

4. **Kyrylenko, N.**, Havrylo, O., Romanyshyn, R., Mykhalchenko, N., & Koperlos, R. (2025). El impacto de las innovaciones pedagógicas en el desarrollo del entorno educativo en el contexto de los desafíos modernos. Revista Conrado, 21(104), e4489. Recuperado a partir de <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/4489> **(WoS)**

5. Chychuk, A., Zorochkina, T., Yachmenyk, M., **Kyrylenko, N.**, Kumeda O., & Mougél, D. (2021). Innovative technologies for the implementation of educational activities in higher education institutions. Laplagein Journal, 7 (3A), p. 370-377.
<https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173A1416p.370-377> **(WoS)**

Ефективні практики навчання на уроках української літератури

<https://www.youtube.com/watch?v=1jPbrbgELYk&t=554s>

Кузьменко Оксана Михайлівна, учителька української мови і літератури Кириківської загальноосвітньої школи I – III ступенів Кириківської селищної ради Охтирського району Сумської області.

Онлайн-сервіси // інтернет-ресурси для організації освітнього процесу

- *відеоконтент* (вебінари, ютуб-канали); *соціальні мережі* (Facebook, Twitter, LinkedIn, Google talk, чат Yahoo, Skype, WhatsApp тощо), *аудіоконтент* (подкасти);
- освітні платформи (Prometheus, Ed-Era, IREX, портал «На урок»);
- *науково-популярні сайти* (Портал «Медіаосвіта і медіаграмотність» (<https://medialiteracy.org.ua/>), спільнота «Розвиток медіапсихології та медіаосвіти в Україні» (<https://cutt.ly/LWMIvx2>), сайт лабораторії психології масової комунікації та медіаосвіти НАПН України (<http://www.mediaosvita.org.ua>), портал «Детектор Медіа» (<https://ms.detector.media/>), сайт «Ліра.net» спецпроект «Медіагігієна» (<http://uchoose.info/category/kolonky/mediahihiena/>), сайт Stopfake.org (<http://www.stopfake.org>) MediaLab (<https://medialab.online>);
- *онлайн-посібники, е-словники.*